

Iskaja vsak četrtak
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnistvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Določniki katoliške
božanskega društva do-
stajajo list brez po-
sodne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobajo
se v tiskarni in pri
gospodu Kovak-u na
velikem trgu po 10 h.

Bokoplat se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natise enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 37.

V Mariboru, dne 11. septembra 1902.

Tečaj XXXVI.

Slovenska pesem.

V nedeljo, 7. t. m., je obhajala v Ptuju slovenska pesen zopet svoje zmagoslavje! Iz vseh krajev mile naše domovine so prihiteli vrli Slovenci in Slovenke poslušat njene mile glasove. Na stotine ljudstva je polnilo veliki vrt minoritskega samostana. Prijatelji, katere je osoda ločila pred davnimi leti, so se sešli na tem svetem mestu slovenske vzajemnosti. Pri milodonečih akordih slovenske godbe so se radovali, se med seboj navduševali ter zajemali iz splošne navdušenosti novih močij za narodni boj. Slovenska pesem je v njih srcih vžigala novo ljubezen do slovenske domovine. Milodoneča slovenska pesem je združila pod svojimi krili vse svoje sinove, naj so si tudi sicer v javnosti različnega mnenja.

Žalibog, da je bil čas prekratek, da bi se bil zamogel ves vsopred izvesti. Celjska narodna godba je igrala pod izvrstnim vodstvom krasne narodne komade. Burno so bili pozdravljeni pevci iz Celja, posebno pa pevski in bralno društvo »Maribor«, kojega pevci in pevke so nastopili s čepicami. Tudi mariborsko-markovski kvartet je bil burno pozdravljen.

Prosta zabava v Narodnem domu po koncertu je bila jako živahna. Posamezna pevska društva so popevala narodne pesmice pozno v noč.

Slovenska pesem je ta dan zopet pokazala svojo moč. Razveseljevala in navduševala nas je! Slovenska pesem naj živi!

Naša gospodar. organizacija — in „Štajerc“.

Čuden naslov — kaj ne? No, »Štajerc« pride v ta naslov, kakor Pilatus v vero. Res ni prijetno, in tudi ni častno se s tako cunjko je »Štajerc« baviti. Pa saj imamo dobro milo, da si roko umijemo, ker to je na vsak način potrebno, za vsakogar, kdor se s »Štajercem« bavi.

Kakor hitro odpre »Štajerc« svoja umazana usta, se bo gotovo priduševal in rotil, da je kmečki list in se bo pričel sam hvaliti, kaj da vse za kmečki stan stori. Če je obrekovanje in zasramovanje slovenskih rodoljubov — posvetnega in duhovskega stanu — delovanje v prid slovenskega kmeta, potem seveda »Štajerc« res mnogo stori; saj je ni številke, v kateri bi se ne blatili kar po vrsti duhovniki, odvetniki, učitelji in drugi zaslužni rodoljubi. Žalibog, se imamo slepce, ki ne vidijo, kam pes taco moli, kojim se celo dopade, da maha »Štajerc« po slovenski gospodi, po slovenskih voditeljih — med tem ko hvali in v deveta nebesa kuje nemške in nemškutarske gospode.

»Štajerc« mora nemške in nemškutarske možakarje hvaliti, ker so ga oni ustvarili in mora slovenske voditelje črniti, ker se Nemci in nemškutarji hudo boje, da bi se slovenski kmet, ki jih redi in zdržuje, ravnal po slovenskih rodoljubih, ž njimi skupno delal za naše narodne koristi in pravice. Nemškutarji se boje, da bi se njihov krušni oče — slovenski kmet — spametoval in bi se ravnal

po načelu »Svoji k svojim«, ker to bi pomenil: Nemškutarji, Nemci, poberite svoja kopita, pojdite v svojo toliko hvalisano nemško deželo, od koder ste se lačni, raztrgani in sestradani priklatili v naše lepe slovenske kraje in ste se tu preobjedli slovenskega kruha, pa postajate predrzni. Tega se boje, zato pa mora »Štajerc« sramotiti slovenske rodoljube, zato mora hvaliti nemškutarje — zato mora slepiti slovenske kmete.

Slovenskemu kmetu se godi slabo, on mora propasti, če ni pomoči. Tudi drugod se je kmetom tako godilo. A drugod so se kmeti še pravočasno vzdramili, organizirali so se, povsod imajo zadrage, ki so njihova rešitev. Tudi pri nas je treba take organizacije, in slovenski rodoljubi se mnogo trudijo, da se taka gospodarska organizacija pri nas kakor hitro mogoče in kolikor možno — najbolje — spopolni. V naših slovenskih listih se vedno in vedno piše o združništvu, se poučuje itd. In videti je, da bo slo. Ne bo minulo par let, pa bomo imeli kmečko organizacijo — in če Bog da, bo naš kmet zopet lahko dvigal svojo glavo.

Gospodarska organizacija je za slovenskega kmeta velikanskega, da, največjega pomena. In ker se ptujška cunjka, »Štajerc« imenovana, širokousti, da je kmečki list, da za kmeta deluje, bi pač bilo samo ob sebi umevno, da pospešuje v prvi vrsti gospodarsko organizacijo slovenskega kmeta. Kaj še! Tega pa ne! »Štajerc« ne sme pomagati slovenskemu kmetu, on ne sme delati za gospodarsko organizacijo, ker ista nemškim kramarjem hudo smrdi. Kaj je njim in nji-

Listek.

Junaki mesta Kisek.

Zgodovinska povest. — Poslovenil Ivan Vuk.

(Konec.)

»Osemnajsti naskok«, reče sam pri sebi, »bo tudi zadnji. Naj pa bo, kakor Bog hoče; akoravno najdem še danes z mojimi hrabrimi bojevniki smrt, nimam še vendarle pravice mesta predati, ker potem bi sovražnik moril brambovce, vlačil žene in otroke v sužnost, mesto pa razdejal. Smrti ne uidevmo tako ali tako ne, pač pa sramoti.«

Juričič obišče vse straže, skuša brambovce ter navdušuje mestjane k pogumu in vztrajnosti. »Še danes se obranite«, reče jim kakor udan v usodo, »potem pa smo rešeni. Danes je naš častni dan, danes se bojujemo za častno prostost!«

Nato se postavi Juričič na visok prostor, da more pregledati bojni prostor ter voditi boj. Tam sedi na snežnobelem konju, obdan s srebrnosvetlim ščitom z bliščečo čelado na glavi, katera se blesketa v solnčnih žarkih, kot bi bila iz žarečega ognja. V roki drži svetli meč, v drugi zastavo sv. Martina. Tako stoji, viden vsem, kakor nadzemeljska prikazen obdana od svetlobe.

Strašen boj se prične. Topovi in puške pokajo in kakor bi deževalo, vsipavajo se kroglice in svinec na brambovce. Prah se vzdiguje na vseh krajih, smodnikov dim obda brambovce, da izgubijo za trenutek sovražnika izpred oči. Kmalu se pokažejo iz prahu in dima turbani, jedna vrsta, še jedna in zopet jedna. Mestjani jih sprejmejo s kroglicami, pušicami in kamenjem, vendar jim ne morejo obraniti, da ne bi prislonili lestvic. In goste trume se vsipljejo v luknje. Z meči, kiji, kladi, kosami in železnimi prekljami udarjajo skupaj. Krvavi boj nastane, ne boj, mesarsko klanje, mož proti možu. Solnce se skriva za oblake, da ne bi gledalo grozovite morije. Bitka se raztrga v posamezne gručice, ziblje se sem in tje kakor morski valovi. Bojni in bolestni kriki se mešajo, odprtina je dobljena in zgubljena, polumesec nastavljen in zopet odstranjen. Usoda mesta se odločuje in se bliža svojemu koncu. Brambovci delajo čudeže hrabrosti, čeprav jih je komaj 300. Moč pada, njih orožje je obrabljeno. To opazijo Turki. Zberejo vse moči, naskočijo s strašnim Allah-krikom zid, nastavijo svoje zastave in hitijo na okop. Tudi tukaj se mora peščica mestjanov umakniti in bitka se začne na cesti.

»Allah zmaguje, Allah zmaguje!« rjové radostno neverniki in vedno nove trume turbanov sili v mesto.

Celo nebo, kakor se dozdeva, se veseli te zmage, ker solnce, katero se je med bojem skrilo za oblake, posije v tem trenutku na bojevnike in sije Turkom k zmagi.

Pa kaj to? Trume so ustavile, meči in kiji se povesejo, janičarji stojijo kakor okameneli, zmagovalni krik jim umre na ustnicah.

»Ha! on preti, on maha nazaj!« zakličejo strahoma. »Nebo je proti nam!«

Kaj je tako ustavilo turške čete? Visoko in veličastno vidijo stati viteza na konju z mirno vzvišenostjo. Lesketajoči oklep pokriva njegovo telo, kot blisk je njegov meč; in nebeski vitez maha resno in preteče nazaj.

Ta vitez bil je Juričič, kateri je svoje k novemu boju priganjal in silil k vstrajnosti. Ker ga je solnce obsevalo, da se je oklep lesketal, menili so Turki, da je poslanec iz nebes. Sredi zmage izgube pogum, začno se umikati. Mesčani pa porabijo ta nepričakovani spremen bitke, zberejo se hitro in odpode prestrašene in potrte Turke nazaj v njih tabor, ker so čutili, da jih je sv. Martin s svojo zastavo rešil. Tudi ta naskok, 22. dan obleganja je bil zmagonosno odbit, vendar Juričič ni imel mnogo upanja, vstrajati do konca. Njegova vojna sredstva so bila porabljena; zmanjkalo je smodnika. Mnogo orožja je bilo nerabljivega, brambovcev še

 Današnji list ima „N a š D o m“ kot prilogo! 